

РЕЗОЛЮЦІЯ

за підсумками «Українських індустріальних днів»:

III Конференції «Нова індустріалізація» та II Форуму індустріальних парків (3-4 грудня 2019 р. м. Київ, ТПП України)

Сильна промисловість є необхідним атрибутом всякої розвиненої держави, без неї неможливо забезпечити гідний рівень добробуту громадян країни. Відсутність розвиненої обробної промисловості означає пастку країни з низькими доходами. Саме в такій ситуації перебуває Україна у якої рівень доходів на душу населення згідно класифікації Світового банку є нижче середнього, а саме 2,66 тис. дол. Фактично Україна – це єдина країна в Європі з таким статусом. Учасники заходів пов'язують такий стан розвитку країни із занепадом її обробного сектору. Цей процес тривав протягом всього періоду Незалежності й особливо інтенсифікувався в останні роки.

Так, частка переробної промисловості у ВВП країни в за 9 місяців 2019 року складала 10,9%, що значно нижче ніж в успішних сусідніх країнах (у 2018 році): Польща – 17,0%, Словаччина – 20,0%, Туреччина – 19,0%.

Продуктивність праці в обробній промисловості в Україні у 2018 році складала близько 9 тис. дол. валової доданої вартості на одного працівника, що в 3-4 рази нижче ніж у згаданих сусідніх країнах. В промисловості країни майже припинився інноваційний процес. Зокрема в машинобудуванні частка коштів яка тратиться на нові розробки складає менше 2%. В розвинених країнах цей рівень становить 3-4%, а провідні машинобудівні концерни витрачають – 6-7% від виручки. Однією з ключових причин такого стану промисловості є відсутність інструментів державної підтримки цього сектору подібних тим, які діють в інших країнах.

З огляду на зазначені виклики Торгово-промислова палата України спільно з ключовими гравцями у сфері економічної політики, а саме: Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, Міністерством розвитку громад та територій України, Комітетом з питань економічного розвитку

Верховної Ради України та іншими органами державної та місцевої влади, представниками промислового бізнесу, міжнародними партнерами {Організацією ООН з промислового розвитку-(UNIDO)}, Німецьким товариством міжнародного співробітництва (GIZ), Швейцарським Бюро Співробітництва в Україні), Комітетом по державно-приватному партнерству при ТПП України, як генеральним партнером, провела 3-4 грудня 2019 р. масштабний громадський захід «Українські індустріальні дні», в рамках якого було проведено *Третю щорічну конференцію «Нова індустріалізація» та II Форум індустріальних парків України «Синергія співробітництва бізнесу та влади».*

Всього участь у заходах брали понад 900 учасників, в тому числі представники центральних та регіональних органів виконавчої влади, іноземних представництв в Україні, іноземних індустріальних парків, численних бізнесових структур, наукових кіл.

Участь також взяв Гжегож Дрозд, експерт з питань політики Генерального директорату Європейської комісії з питань внутрішнього ринку, промисловості, підприємництва та МСБ, який представив основні напрями розвитку та підтримки індустріальної політики ЄС, зокрема, через створення ключових ланцюгів доданої вартості, та запросив представників українського бізнесу до участі у них.

На попередніх двох конференціях «Нова індустріалізація» у 2017 та 2018 роках спільно започатковано нову українську платформу ефективного діалогу між бізнесом і владою для вирішення актуальних питань подальшого промислового розвитку країни, на якій було розгорнуто професійну дискусію щодо **спроможності вітчизняної промисловості стати ключовим драйвером реалізації стратегії економічного розвитку** шляхом повернення втрачених позицій у виробництві конкурентоспроможної промислової продукції і просування на лідерські позиції на внутрішньому та світовому ринках.

Оприлюднені Урядом амбітні перспективи 40% зростання ВВП та збільшення експорту вдвічі за п'ять років вимагають впровадження нових **методів**

державного стимулювання для промисловості України, які успішно зарекомендовані в кращих практиках зарубіжних країн.

Натомість в Програмі Уряду відсутній розділ, присвячений промисловості, і як наслідок зниження промислового виробництва набуло загрозливої динаміки упродовж четвертого кварталу 2019 року. Так, у жовтні відбулось падіння обсягів промислового виробництва на 5%, а у листопаді на 7,5% до відповідних періодів минулого року. За 11 місяців 2019 р. промисловість України продемонструвала падіння на 1,2% до аналогічного періоду 2018 р., в тому числі на 1,7% падіння обсягів виробництва у переробній промисловості.

За оцінками учасників, промислові національні підприємства не отримали дієвої підтримки держави вже досить тривалий час, в той час як податкові надходження від реального сектору економіки є стабільним джерелом наповнення бюджету (понад 60% надходжень).

Зважаючи на системний характер падіння національної промисловості, нагальним стало вироблення подальшої стратегії та плану дій щодо захисту і розвитку промисловості.

З метою створення належних умов для розвитку конкурентоспроможного виробництва та інтегрування українських підприємств в глобальні ланцюги доданої вартості необхідно забезпечити в країні верховенство права, якісну логістичну інфраструктуру та ефективне митне і тарифне регулювання, надання державної підтримки промисловості, зокрема впровадження інституційних та фінансових механізмів державної підтримки промисловості (між тим, частка видатків Державного бюджету України на підтримку промисловості скоротилася з 3,5% в 2013 році до 0,7% у 2019 році, а прямого фінансування – відповідно з 3,2% до 0,3%).

Як приклад, сплативши до бюджету 96,88 млрд. грн. у вигляді податку на прибуток, бізнес не отримав адекватної підтримки з боку держави: у 2018 році державна допомога була надана для сприяння розвитку лише вугільної галузі обсягом 100 млн. грн.

Учасниками заходів головним завданням було визнано створення в Україні в середньостроковій перспективі сучасного високотехнологічного сектору обробної промисловості, здатного вирішити найважливіші проблеми економічного реформування і сприяння формуванню сучасної високотехнологічної експортоорієнтованої промисловості.

Ключовим напрямками проведеними заходами визнано **необхідність використання повною мірою потенціалу промисловості для довгострокового і сталого розвитку країни**, запобігаючи негативним екологічним наслідкам та посиленню соціальної нерівності.

Предметне обговорення цих питань на заходах підтвердило висновок, що сучасний індустріальний розвиток зокрема проникнення інформаційних технологій в промисловість та зміцнення необхідних навичок і дослідницького потенціалу **відкривають значний потенціал для економічного зростання**, створення гідно оплачуваних робочих місць, а також досягнення національних Цілей сталого розвитку до 2030 року. Перш за все, це стосується **цілі сталого розвитку № 9** – «Створення стійкої інфраструктури, сприяння всеосяжній і стійкій індустріалізації та інноваціям» (Указ Президента України від 30.09.2019 № 722/2019). Це потребує спільних зусиль держави, бізнесу щодо розвитку і впровадження у виробництво новітніх технологій.

Обговорено стан підготовки до підписання з ЄС Угоди про оцінку відповідності та прийнятності промислової продукції (АСАА), або так званий «промисловий безвіз», в частині розроблення та прийняття національних стандартів ідентичних до європейських гармонізованих, стан реформування органів оцінки відповідності.

Акцентовано увагу, що наразі чітко проявилась складна проблема: система технічного регулювання, що передбачає ефективну взаємодію бізнесу, держави та споживачів в Україні ще не сформована, зокрема в частині надійного контролю за

якістю та безпечністю кабельно-провідникової продукції, що потрапляє на український ринок.

Учасники заходів визначили важливість і результативність проведення заходів, за підсумками яких відбулося напрацювання аналітичної інформації щодо стану розвитку вітчизняної промисловості в регіональному вимірі, а також можливих напрямів її державної та недержавної підтримки, які б сприяли комплексному соціально-економічному розвитку регіонів. Вони включають, зокрема:

- розроблення та впровадження програм цифрової трансформації промислового виробництва на національному та регіональному рівнях;
- збільшення використання коштів Державного фонду регіонального розвитку для виробничо-технологічного розвитку регіонів, зокрема, позиціонування в якості пріоритету витрат коштів цього фонду на створення бізнес-інфраструктури в регіонах, стимулювання програми енергоефективності, підготовки робітників для конкретних підприємств;
- забезпечення координації освітнього процесу з потребами ринку через співпрацю між органами влади, закладами освіти та роботодавцями, покращення фінансування закладів професійно-технічної освіти, найперше в процесі розвитку дуальної освіти, тобто практичної підготовки спеціалістів безпосередньо на підприємстві;
- стимулювання впровадження ресурсоефективності (в тому числі енергоефективності) та переходу на засади циркулярної економіки (економіки замкнутого циклу);
- просування цифрових навичок в усі сфери професійної освіти з метою адаптації працюючих до викликів Четвертої промислової революції;
- сприяння розвитку інноваційної інфраструктури (зокрема індустріальних парків) з метою прискорення руху інноваційних розробок до виробництва та ринку, збільшити пропозицію вітчизняних товарів та послуг на глобальних ринках.

До інших нагальних завдань вітчизняної промислової політики учасники заходів віднесли:

- покращення доступу до фінансових ресурсів, полегшення реєстрації бізнесу,
- спрощення дозвільної системи та доступу до енергомереж;
- створення системи фінансових інструментів підтримки експорту несировинної продукції першим з яких має стати докапіталізація і розгортання роботи Експортно-кредитного агентства;

- посилення інституційної спроможності держави у забезпеченні захисту прав власності та інвестицій;
- узгодженість і взаємодоповнюваність промислової та конкурентної політики в рамках реалізації сильної індустріальної стратегії, яка б підтримувала конкурентоспроможність вітчизняних підприємств на внутрішньому та глобальних ринках.

Учасники заходів провели плідний обмін думками за визначеними темами, внесли пропозиції щодо формування та реалізації в Україні засад політики «**нової індустріалізації**» та сформували конкретні завдання на 2020 рік, підтримали ініціативу щодо формування нової моделі економічного розвитку.

За результатами проведення Українських індустріальних днів учасники вважають, що для реалізації і більш повного розкриття потенціалу вітчизняної промисловості необхідно:

1. Офіційне закріплення промислового розвитку як найважливішого політичного та економічного пріоритету порядку денного Уряду на 2020-2021 роки, внісши зміни до Програми діяльності Уряду.

*Мінекономіки
Зайнтересовані ЦОВВ*

2. Створення спільного координуючого органу з питань промислового, інноваційного, експортного та кластерного розвитку з метою консолідації зусиль бізнесу, держави та науки у підтримці високотехнологічного виробництва та експорту на чолі з Віце-прем'єр-міністром України.

Строк - I півріччя 2020 року.

*Мінекономіки
Зайнтересовані ЦОВВ
ТПП України/Комітет*

по державно-приватному партнерству

3. Схвалення Стратегії розвитку промислового комплексу України та забезпечення синергії в її реалізації з взаємопов'язаними стратегічними документами (Експортною стратегією, Стратегією розвитку сфери інноваційної діяльності, Цифрового Порядку денного тощо).

Строк - I півріччя 2020 року.

*Мінекономіки
Міністерство цифрової трансформації
ДУ «Інститут економіки
та прогнозування НАН України»*

4. Розроблення та внесення на розгляд Верховної Ради України проекту Закону України «Про промислову політику».

Строк - I-II квартал 2020 року.

*Мінекономіки
Зайнтересовані ЦОВВ*

*ТПП України/ Комітет
по державно-приватному партнерству
ДУ «Інститут економіки
та прогнозування НАН України»*

5. Створення Банку індустріального розвитку для концентрації фінансових ресурсів на пріоритетних напрямках інноваційно-інвестиційної діяльності з метою отримання приватним бізнесом кредитів під інноваційні проекти.

Строк - I-II квартал 2020 року.

*Мінфін
Мінекономіки
НБУ (за згодою)
ТПП України/ Комітет
по державно-приватному партнерству*

6. Завершити нормотворчі процедури щодо створення Фонду розвитку промисловості протягом 2020-2021 рр.

Строк - I квартал 2020 року.

*Мінекономіки
Мінфін
ТПП України/ Комітет
по державно-приватному партнерству*

7. Привести у відповідність до норм Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» постанову Кабінету Міністрів України від 23.02.2011 № 131 у частині отримання державного гарантування та надання державної допомоги у формі гарантій для недержавних суб'єктів господарювання, а також отримання бізнесом таких гарантій та кредитів, розробити «дорожні карти» з їх отримання. Врахувати впровадження ефективної системи державного гарантування операцій ЗЕД як дієвого інструменту фінансової підтримки українського промислового експорту, зокрема запропонувати Уряду сприяти відновленню можливості використання майнових прав експортера в якості гарантування при ЗЕД - контрактах.

Строк - I півріччя 2020 року.

*Мінекономіки
Мінфін
ТПП України/ Комітет
по державно-приватному
партнерству*

8. Опрацювати та внести зміни до Бюджетного кодексу України (ст. 17) щодо надання державних та місцевих гарантій суб'єктам господарювання.

Строк - I півріччя 2020 року.

*Комітет Верховної Ради
України з економічного розвитку
(за згодою)
Мінфін*

Мінрегіон

9. У зв'язку із виконанням п. 21 доручення Прем'єр-міністра України від 19.02.2019 № 3617/1/1-19 та створення ТПП України та Комітетом по державно-приватному партнерству при ТПП України недержавного інвестиційного фонду «Імпел», забезпечити його роботу в частині залучення національних та міжнародних інвесторів для реалізації інвестиційних проектів в сфері промисловості та АПК.

Строк - упродовж 2020-2022 рр.

*ТПП України/Комітет
по державно-приватному
партнерству
Мінекономіки
Мінфін
ДФКУ
ДУ «Офіс із залучення та підтримки інвестицій»
ЕКА*

10. Забезпечити врахування інтересів вітчизняного бізнесу під час імплементації чинних угод про вільну торгівлю та укладання нових, зокрема, проведення з цією метою комплексного аудиту наслідків ухвалення багатосторонніх та двосторонніх торговельних угод.

Строк - упродовж 2020 року.

*Мінекономіки
МЗС
ТПП України*

11. З метою нарощення експортного потенціалу та рівня інтеграції у світові ланцюги доданої вартості спростити механізм застосування та запровадження уніфікації митного режиму вільної митної зони промислового та сервісного типів.

Строк - I півріччя 2020 року.

*Мінфін
Мінекономіки
Держмитслужба*

12. Завершити гармонізацію вітчизняних норм у сфері стандартизації та сертифікації з європейськими вимогами, зокрема запуску так званого «промислового безвізу» та укладання з ЄС Угоди про оцінку відповідності та прийнятності промислової продукції (АСАА).

Строк - упродовж 2020 року.

*Секретаріат КМУ
Мінекономіки
МЗС
Зайнтересовані ЦОВВ*

13. Розробити та затвердити Програму модернізації органів оцінки відповідності, передбачивши на технічні заходи з її виконання спів

фінансування за рахунок коштів вітчизняних бізнес-асоціацій та європейської технічної допомоги.

Строк - I півріччя 2020 року.

*Мінекономіки
Мінфін
Заінтересовані ЦОВВ*

14. Задля прискорення прийняття в Україні національних стандартів ідентичних європейським гармонізованим, знайти можливість співфінансування за рахунок коштів вітчизняних бізнес-асоціацій та європейської технічної допомоги Програми робіт з національної стандартизації НОС (виключно в частині розроблення та прийняття національних стандартів, ідентичних до європейських гармонізованих).

*Секретаріат КМУ
Мінекономіки*

15. Внести зміни до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо зменшення тиску на бізнес з боку органів ринкового нагляду» (№ 2172) або розробити новий законопроект щодо запровадження на українському ринку системи контролю, спрямованого на зниження рівня фальсифікованої та контрафактної кабельно-провідникової продукції, захисту прав споживачів та здоров'я громадян, енергетичної безпеки України.

Строк – упродовж 2020 року.

*Комітет Верховної Ради України
з економічного розвитку (за згодою)
Мінекономіки
Мінрегіон
Міненергозахист
МВС
ДСНС
СБУ (за згодою)
Держспоживслужба
Держмитслужба
ТПП України/Комітет
по державно-приватному
партнерству*

15. Впровадити надійний контроль на електротехнічному ринку з використанням відповідного реєстру виробників, постачальників та продавців небезпечної кабельно-провідникової продукції, як продукції підвищеної відповідальності.

Строк – упродовж 2020 року.

*Мінекономіки
Мінрегіон
МВС*

*ДСНС
Держспоживслужба*

16. Для покращення ситуації з технічним регулюванням в інтересах безпеки суспільства розробити правила безпечного функціонування енергетичних артерій як частини енергосистеми України.

Строк – упродовж 2020 року.

*Мінекономіки
Міненергозахист
Держспоживслужба
НКРЕКП*

17. Забезпечити адаптацію Регламенту (ЄС) № 305/2011 Європейського Парламенту та Ради Європи від 9 березня 2011 р., що встановлює гармонізовані умови для розміщення на ринку будівельних виробів та скасовує Директиву Ради 89/106/ЄЕС, шляхом розроблення та прийняття постановою Кабінету Міністрів України, а не шляхом розроблення Мінрегіоном та подання проекту Закону, як визначено Планом заходів з реалізації Стратегії розвитку системи технічного регулювання на період до 2020 року.

Строк - I квартал 2020 року.

*Мінрегіон
Мінекономіки*

18. Створити «Агентство розвитку індустріальних парків» з функціями центрального органу виконавчої влади, що здійснюватиме реєстрацію та координацію їхнього розвитку (зокрема, розроблятиме середньострокові та довгострокові стратегії створення Індустріальних парків (ІП) в Україні, моніторинг діяльності ІП, здійснюватиме компенсацію витрат на розвиток інфраструктури ІП, представлятиме інтереси ІП у відносинах з органами державної влади на центральному і регіональному рівнях та у міжнародних відносинах тощо).

Строк – упродовж 2020 року

*Комітет Верховної Ради
України з економічного розвитку
(за згодою)
Мінекономіки
Заінтересовані ЦОВВ
ТПП України/ Комітет
по державно-приватному
партнерству*

19. З метою підтримки виробничої діяльності компаній в індустріальних парках та підвищення їхньої привабливості для інвесторів необхідно внести наступні зміни:

до Податкового кодексу України стосовно резидентів індустріальних парків;

до Закону України «Про Митний тариф» в частині звільнення від імпортного мита на імпортне обладнання та комплектуючі, а також сировину, напівфабрикати у разі виробництва з них кінцевого продукту та експорту не менше як 50%.

Строк - I півріччя 2020 року.

*Мінекономіки
Мінфін
Заінтересовані ЦОВВ*

20. Для упорядкування використання бюджетних коштів (Державного фонду регіонального розвитку - ДФРР), субвенцій тощо спростити процедуру отримання коштів, які виділені для реалізації проектів регіонального розвитку.

Строк – упродовж 2020 року

*Мінрегіон
Мінфін
Мінекономіки*

21. З метою підтримки виробничої діяльності компаній в індустриальних парках та підвищення їхньої привабливості для інвесторів внести зміни до Податкового кодексу України в частині відстрочення та розстрочення податкових зобов'язань з ПДВ при придбанні основних засобів 4 групи (машини і обладнання), а також повернення ПДВ при реалізації таких основних засобів на митній території України.

Строк – упродовж 2020 року

*Мінфін
Мінекономіки
Мінрегіон
Заінтересовані ЦОВВ
Державна податкова служба
Державна митна служба
ОДА (за списком)
Органи місцевого
самоврядування (за списком)*

22. Внести зміни до Закону України «Про Митний тариф» в частині перегляду ставок митного тарифу в бік їхнього зменшення (до 0%) по товарах, які є сировиною для виробництва з низькою частиною доданої вартості.

Строк – упродовж 2020 року

*Мінфін
Мінекономіки
Державна митна служба*

23. Внести зміни до частини другої статті 287 Митного кодексу України щодо поширення звільнення від сплати ввізного мита при ввезенні товарів

(основних засобів 4 групи, крім товарів для реалізації або використання з метою, безпосередньо не пов'язаною з провадженням підприємницької діяльності), що ввозяться на митну територію України на строк не менше трьох років як внесок до статутного капіталу підприємств незалежно від участі в них іноземного капіталу.

Строк – упродовж 2020 року

*Мінфін
Мінекономіки
Державна митна служба*

24. Задля спрощення регуляторних процедур в сфері містобудування:

переглянути ДБН Б.2.2-12:2019 "Планування та забудова територій", який затверджено наказом Мінрегіону від 26.04.2019 №104, з метою його приведення у відповідність до положень чинного законодавства (щодо застосування термінів і визначень), уніфікації та упорядкування в частині положень розділу 7 "Виробничі території";

передбачити можливість встановлення, за рішенням органів місцевого самоврядування, пільгової ставки оренди земельних ділянок, які відносяться до земель промисловості, комунальної власності строком до 5 років з метою будівництва споруд і будівель (підпункт 288.5.1 пункту 288.5 статті 288 Податкового кодексу України);

передбачити звільнення від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва земельних ділянок комунальної власності для розміщення індустріальних (промислових) парків (ч. 1 ст. 208).

Строк – упродовж 2020 року

*Мінрегіон
Мінфін
Мінекономіки*

25. Внести пропозиції щодо спрощення дозвільних процедур з підключення індустріальних парків до інженерних систем та комунікацій та забезпечити компенсацію 50% витрат на приєднання до електромереж відповідно до методики визначення вартості нестандартного приєднання до електромереж

Строк - I півріччя 2020 року.

*Мінекономіки
Міненергозахист
НКРЕКП
ОДА (за списком)
Органи місцевого
самоврядування (за списком)*

26. Для покращення інформаційного та освітнього забезпечення розвитку індустріальних парків забезпечити впровадження ефективного менеджменту

управляючих компаній в індустріальних парках шляхом проведення освітніх заходів та підтримки їхньої мережевої співпраці.

Строк – упродовж 2020 року

Мінекономіки

Мінрегіон

27. Сприяти популяризації концепції індустріальних парків як ефективного інструменту досягнення Цілей сталого розвитку та підвищення обізнаності бізнес-середовища про всі переваги роботи в індустріальному парку та забезпечити широке інформування центральних та місцевих органів влади, учасників малого і середнього бізнесу про можливості, переваги та особливості діяльності індустріальних парків.

Строк – упродовж 2020 року

Мінекономіки

Мінрегіон

ТПП України/Комітет

по державно-

приватному партнерству

29. Забезпечити підтримку розвитку інноваційних екосистем (техно- та індустріальні парки, бізнес-інкубатори, центри R&D й трансферу технологій) та інклюзивного доступу до ліцензійних прав на нові вітчизняні технології, створені за рахунок державних коштів.

Строк – упродовж 2020 року

Мінекономіки

Заінтересовані ЦОВВ

ТПП України/Комітет

по державно-

приватному партнерству

30. Взяти до відома інформацію європейської сторони про запровадження шести ключових ланцюгів доданої вартості ЄС, у яких може брати участь український бізнес: «підключені», екологічно чисті та автономні транспортні засоби; «розумне» здоров'я; промисловість з низьким рівнем викидів CO₂; водневі технології та системи; індустріальний інтернет речей; кібербезпека.

Мінекономіки

Міністерства цифрової трансформації

МОН

ТПП України/Комітет

по державно-

приватному партнерству

31. Опрацювати питання організації виставки/презентації індустріальних парків та проведення інвестиційного бізнес-форуму в рамках Українських днів на «Експо - 2020» в Дубаї (ОАЕ).

Строк – I квартал 2020 року

*Мінекономіки
ТПП України
ОДА
Органи місцевого
самоврядування (за списком)
ДУ «Офіс із залучення та підтримки інвестицій»*

З цією метою запропонувати Кабінету Міністрів України надати відповідні доручення причетним центральним органам виконавчої влади.

Учасники Українських індустріальних днів:

- схвалюють Резолюцію заходів;
- доручають ТПП України надіслати Резолюцію Президентові України, Верховній Раді України, Кабінетові Міністрів України з пропозиціями, які можливо врахувати під час розробки державних нормативно-правових документів, формування нових інструментів стимулювання модернізації промислового комплексу України в умовах впровадження технологій четвертої промислової революції.

Учасники конференції

(04 грудня 2019 р.)